MAHĀSTHĀMAPRĀPTA.

DOOR prof. dr. J. S. SPEYER.

In het voorafgaande opstel van den heer Jochim komt voor de naam van zekeren Bodhisattva Mahāsthānaprāpta. Bij Grünwedel, *Mythologie des Buddhismus in Tibet und der Mongolei*, vind ik op bldz. 126 dien Bodhisattva vermeld; hij zegt daar: «Andere Bodhisattvas ausser Maitreya habe ich sicher beglaubigt noch nicht mit dem Stûpa im Haare gesehen, aber es ist vielleicht der Erwähnung wert, dass im japanischen Buddhismus dadurch der Bodhisattva Mahāsthānaprāpta bezeichnet wird.»

Het mag hier even worden aangetoond dat de naam, zooals die daar gegeven wordt, en die beteekenen zou «hij die een hoogen stand (rang, positie) verkregen heeft,» niet geheel correct is. Of Grünwedel zelf, of zijn niet genoemde zegsman heeft zich in eene letter vergist. De bewuste Bodhisattva heet, zooals mij gebleken is, Mahāsthāmaprāpta, in vertaling: «hij die zich groote kracht of energie heeft verworven.» Aldus wordt hij genoemd in het Mahāyānistische Sanskrit Wdb. *Mahāvvyutpatti*, c. 23, 9 (bldz. 11 der ed. van Mironof, *Bibl. Buddh.* XIII), waar hij in eene lijst van Bodhisattva-namen nog al vooraan staat, onmiddellijk na Kṣitigarbha. Hij komt ook voor in eene plaats van den *Saddharmapuṇḍarīka* (ed. Kern en Bunyiu Nanjio, bldz. 375 vgg.) en behoort mede tot de t. a. p. bldz. 3 met name genoemde Bodhisattvas, in wier bijzijn dat vaipulyasûtra wordt uitgesproken. Op laatstgenoemde plaats leest één Hds. °sthāna° i. pl. v. °sthāma°.

In een opstel in het *Journal Asiatique* van 1888 (Huit. Série, t. XII p. 417 n. 2) over twee hoofdstukken uit het werk van I-tsing over zijne reis naar Indië, geeft de heer Ryauon Fujishima de trits: Amitābha, Avalokiteṣvara en Mahāsthāma op als te zijn bedoeld, waar I-tsing spreekt over een hymne van Aṣvaghōṣa

op «les Trois Bienheureux». Wel een bewijs hoe hoog deze Bodhisattva — want Mahāsthāma is blijkbaar dezelfde als Mahāsthāmaprāpta — staat aangeschreven.

Sthāma is het gesanskritiseerde thāma, en komt in Buddhistische Sanskritteksten niet minder dikwijls voor dan thāma zelf in de Pali-geschriften. Childers s. v. weifelt ten onrechte, welke de Oudindische vorm is, die aan dit thāma ten grondslag moet liggen. Er kan geen twijfel bestaan, dat die de neutrale *-n* stam *sthāman* is ¹; de Pali vormen *thāmaso* en *thāmasā* laten zich gereedelijk verklaren, ook zonder dat men uitgaat van een Oudindisch **sthāmas*.

¹ Een enkele maal blijkt die ook in Sanskrit Buddhistische teksten, b.v. Lalitavistara 154, 13 en 155, 15 ed. Lefmann; gewoonlijk wordt *sthāma* daar als *a*-stam geflecteerd.